

Состојба со COVID-19 во Северна Македонија и светот

СОСТОЈБА СО COVID-19 ВО РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА – 28.04.2020

Тестирани се вкупно 279 материјали во лабораториите во кои се спроведува молекуларно тестирање за присуство на SARS-CoV-2, од кои позитивни се 21. Потврдените случаи се од 7 градови, од нив еден е прв случај во Делчево (Табела 1).

Табела 1. Дневна дистрибуција на заболени од COVID-19 по ЦЗ/ПЕ, РС Македонија, 28.04.2020

ЦЗ/ПЕ	Број на заболени	Починати
Скопје	7	1
Куманово	6	0
Прилеп	4	1
Тетово	1	0
Струга	1	0
Пехчево	1	0
Делчево	1	0
Вкупно	21	2

Регистрирани се случаи во скоро сите возрастни групи, најмногу од нив, 8 во возрастната група на лица над 60 години, а во однос на дистрибуцијата по пол, пријавени се 8 женски и 13 машки лица.

Хоспитализирани се 5 лица, а останатите се на домашно лекување. Кај 8 лица е регистрирано присуство на коморбидитети.

Вкупно 16 лица имале контакт со веќе потврден случај на COVID-19 во државата, а не се регистрирани лица кои имале историја на неодамнешно патување (во последни 14 дена).

По добиени два негативни теста за присуство на SARS-CoV-2, како оздравени се водат 38 лица кои биле хоспитализирани или на домашно лекување.

Регистрирани се два смртни случаи. Се работи за лица на возраст од 50 години од Скопје и Прилеп. Кај починатите лица биле присутни симптоми и истите биле хоспитализирани. Кај еден од нив се регистрирани коморбидитети. Двата случаи се без историја на патување, а еден од нив имал контакт со веќе потврден случај во државата.

КУМУЛАТИВНА СОСТОЈБА СО COVID-19 ВО РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА

Заклучно со 28.04.2020, пријавени се вкупно 1.442 случај на COVID-19 ($I=69,7/100.000$).

Според место на постојано живеење/ повремен престој, случаи на COVID-19 се регистрирани во 28 градови низ државата. Најголем дел од нив се регистрирани во Скопје, Куманово и Прилеп, додека највисок леталитет (со исклучок на странскиот државјанин од Кавадарци) се регистрира во Струга (Табела 2).

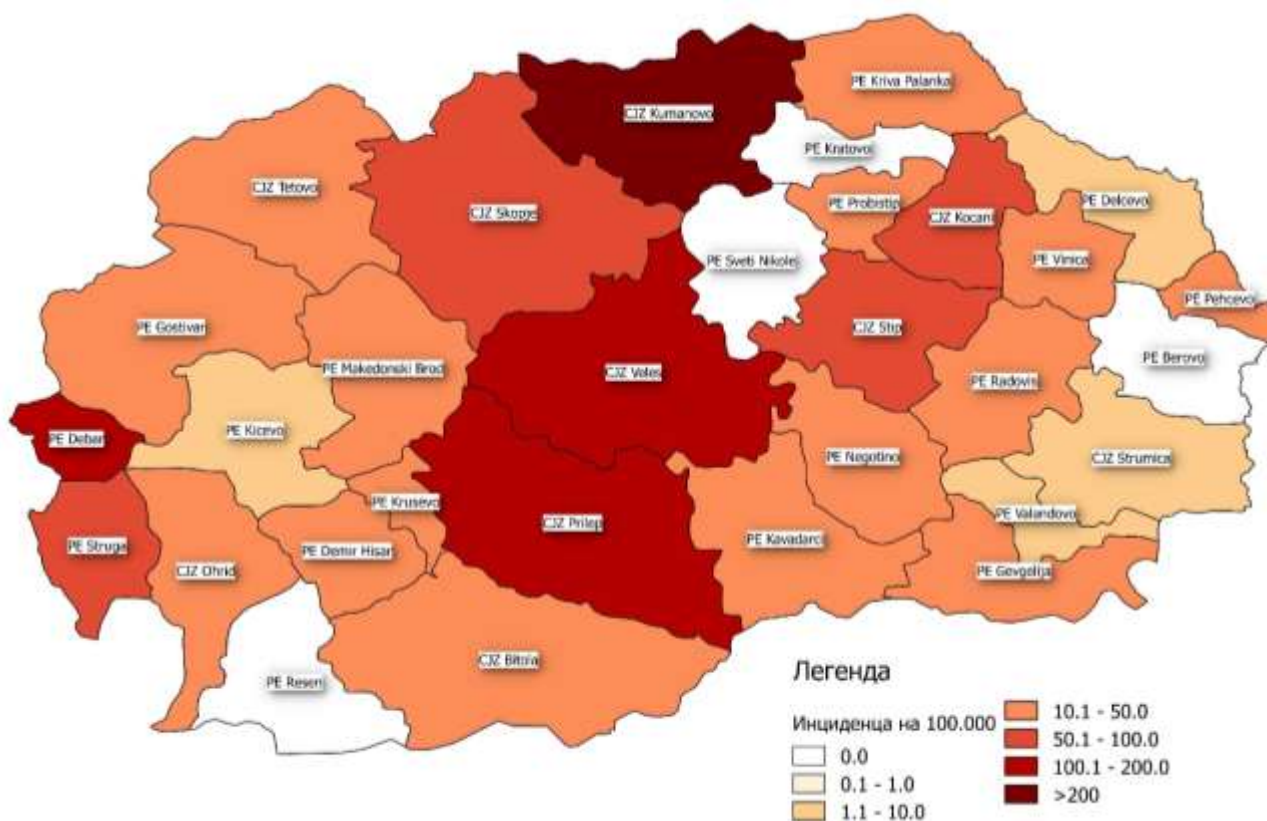
Табела 2. Кумулативна дистрибуција на заболени од COVID-19 по ЦЗ/ПЕ, РС Македонија, 2020

Дистрибуција по ЦЗ/ПЕ	Вкупно	Инциденца /100 000	Умрени (вкупно)	Леталитет
Вкупно	1442	69.7	73	5.1%
Скопје	493	79.8	17	3.4%
Куманово	384	269.1	17	4.4%
Прилеп	147	154.2	7	4.8%
Тетово	76	38.0	6	7.9%
Велес	69	104.1	3	4.3%
Струга	66	97.3	12	18.2%
Дебар	51	183.8	4	7.8%
Штип	34	64.5	2	5.9%
Кочани	28	58.4	1	3.6%
Битола	19	18.6	1	5.3%
Гостивар	17	14.2	1	5.9%
Охрид	15	26.7	0	0.0%
Неготино*	7	29.8	0	0.0%
Кавадарци	5	11.6	1	/
Крива Паланка	5	20.9	0	0.0%
Гевгелија	4	11.6	0	0.0%
Радовиш	4	12.3	0	0.0%
Крушево	3	31.5	1	33.3%
Струмица	2	2.1	0	0.0%
Пробиштип	2	13.1	0	0.0%
Македонски Брод	2	17.9	0	0.0%
Пехчево	2	40.1	0	0.0%
Виница	2	10.3	0	0.0%
Кичево	2	3.5	0	0.0%
Демир Хисар	1	11.9	0	0.0%
Валандово	1	8.4	0	0.0%

* пет лица се жители на Демир Капија

Највисока кумулативна инциденца на 100.000 жители се регистрира во Куманово со 269,1 заболени на 100.000 жители, Дебар (183,8/100.000), Прилеп (154,2/100.000) и Велес (104,1/100.000), додека инциденца над 50 заболени на 100.000 жители е регистрирана во Струга, Скопје, Штип и Кочани (Табела 2, Картограм 1).

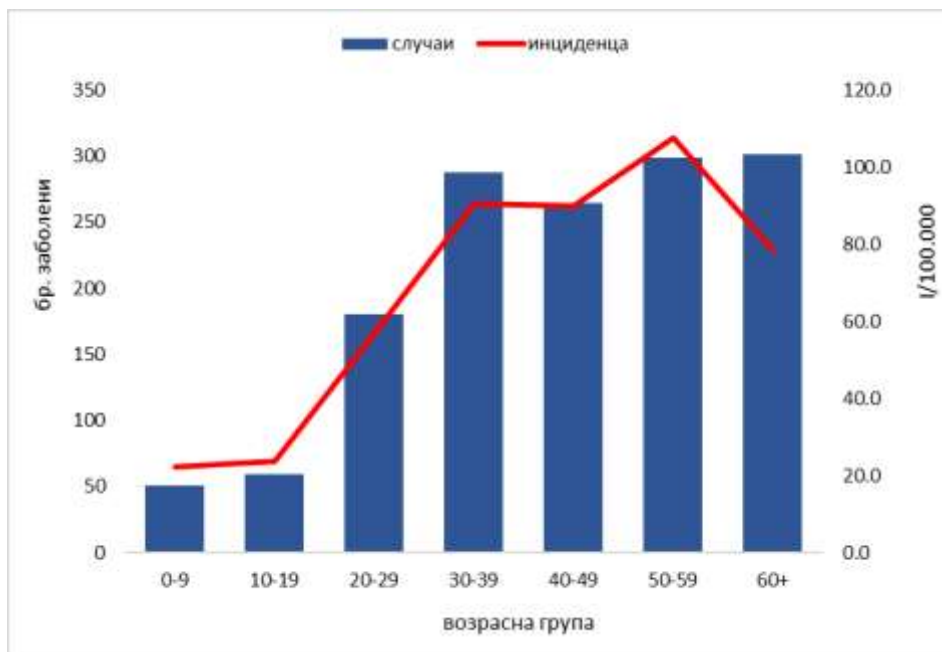
Картограм 1. Инциденца на 100.000 жители, COVID-19, Р.С. Македонија

Во однос на дистрибуцијата по пол, регистрирани се 684 машки и 758 женски лица. Специфичниот морбидитет кај машките е 66,0/100.000, додека кај женските 73,4/100.000.

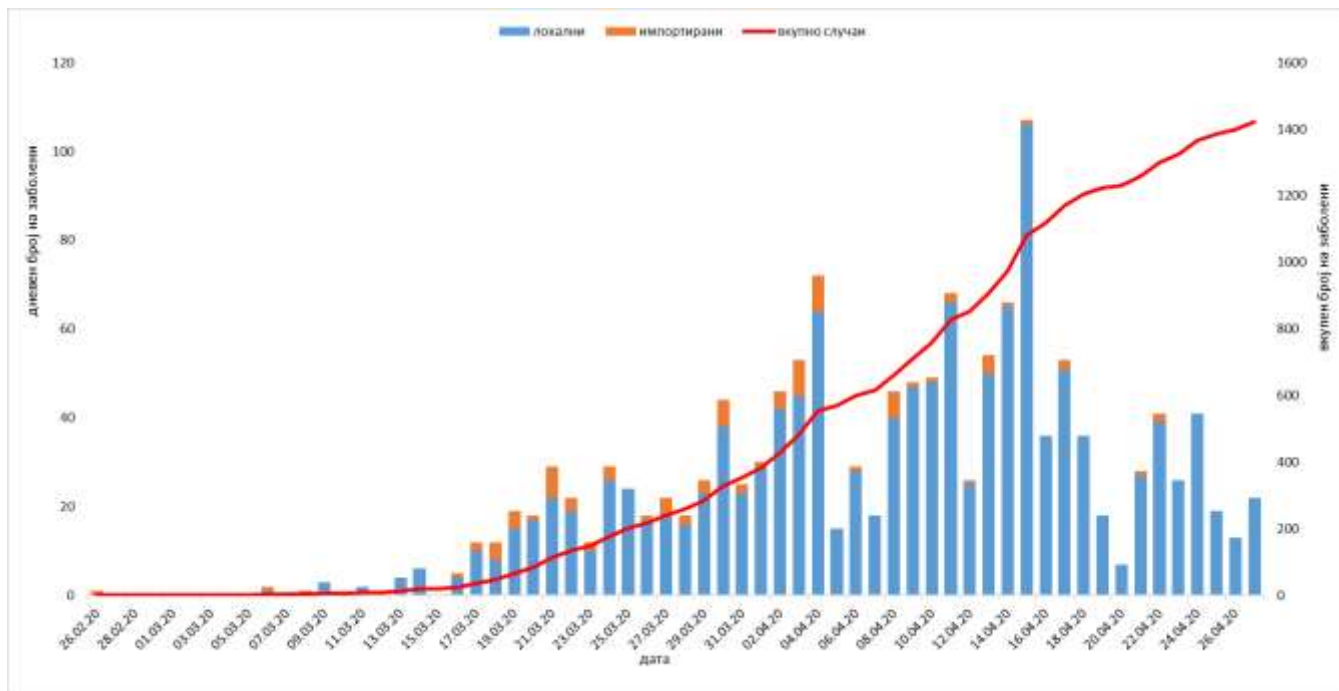
Возраста на заболените се движи од 0 до 94 години (просек – 44,8 години). Најголем број на заболени се на возраст над 60 години – 301 (20,9%) со инциденца од 78,5/100.000, а највисока специфична инциденца од 107,5/100.000 се регистрира на возрасната група од 50-59 години (299 заболени) (Графикон 1). Најниска инциденца од 22,3 и 23,6 на 100.000 жители се регистрира кај деца на возраст од 0-9 и 10-19 години, каде се пријавени 51 и 59 случаи соодветно.

Графикон 1. Дистрибуција на заболениите од COVID-19 според возрастна група, (n=1.442)

Во однос на датумот на пријавување, првиот случај е регистриран во 9-та недела, а од 11-тата недела во 2020 континуирано се регистрираат нови потврдени случаи. Највисок број на пријавени случаи на дневно ниво (n=107) е регистриран на 15.04.2020 (Графикон 2).

Графикон 2. Дистрибуција на заболениите од COVID-19 во С. Македонија според ден на лабораториска дијагностика и начин на стекнување на болеста, 2020 година (n=1.442)

Од пријавените случаи, 23,0% (n=331) се/биле хоспитализирани во текот на болеста, а останатите случаи биле/се на домашно лекување и во домашна изолација, асимптоматски или со полесна клиничка слика.

Во однос на симптомите кои се пријавени кај заболените лица, најчесто се регистрирани температура (64,9%), кашлица (53,4%), малаксаност (34,8%), треска (19,0%), главоболка (16,4%), болка во грло (15,5%) и отежнато дишење (14,9%).

Кај 495 или 34,3% од дијагностицираните лица не се регистрирани симптоми на заболувањето. Од нив, 353 или 71,3% имале контакт со веќе потврден случај во државата.

Во однос на коморбидитети, кај 411 (28,5%) лица се присутни хронична/и здравствени состојби, од кои 280 лица имаат кардиоваскуларна болест, 88 со дијабет, 78 лица се со хронична белодробна болест, 18 со хронична бубрежна болест и 59 со други хронични болести.

Од хоспитализираните случаи, кај 169 (51,1%) се присутни коморбидитети.

Регистрирани се 235 (16,3%) случаи на заболување меѓу здравствени работници.

Регистриран е 73 смртни случаи (Лт = 5,1%). Од регистрираните смртни случаи, најголем дел се на возраст над 60 години (n=46) каде е регистриран и највисок специфичен морталитет – 12,0/100.000 жители. Регистрирани се 51 смртни случаи кај лица од машки и 24 кај лица од женски пол. Од починатите, кај 55 (75,3%) се регистрирани коморбидитети.

Од вкупниот број на случаи, 96 (6,7%) се импортирани, од нив едно лице е детектирано на точка на влез (Меѓународен аеродром Скопје) (Графикон 2). Вкупно 863 лица (59,8%) имале контакт со веќе потврден случај на COVID-19 во државата.

Од 15.02.2020 до 28.04.2020 тестирани се вкупно 16.050 материјали (детектирани 1.442 позитивно лице) во лабораториите во кои се спроведува молекуларно тестирање за присуство на SARS-CoV-2 (Табела 3). Со ова во Р. С. Македонија се направени 7.756 теста на 1.000.000 жители.

Табела 3. Вкупен број на тестови направени за COVID-19 во Р.С. Македонија (n=16.050)

Кумулативен број на тестови	Вкупно тестови	Вкупно позитивни
ВКУПНО	16.050	1.442
ИЈЗ - Вирусологија	10830	1184
Ветеринарен Факултет (скрининг)	382	28
Авицена (скрининг)	390	28
Биотек (приватни)	779	34
Жан Митрев Клиника (приватни)	3318	155
Систина (приватни)	304	10
МАНУ	47	3

Според исходот од заболувањето, кај 742 лица (51,5%) се активни случаи, 627 случаи (43,5%) се водат како оздравени (88 од нив се здравствени работници), испишани од болница или се со два негативни теста по домашното лекување (Табела 4). Од случаите кои се водат како оздравени, 140 (22,3%) биле хоспитализирани додека останатите 487 (77,7%) биле на домашно лекување.

Табела 4. *Исход на заболување по ЦЈЗ/ПЕ, Р.С. Македонија (n=1.442)*

Дистрибуција по ЦЈЗ/ПЕ	Болест во тек	Оздравен	Смртен исход	Вкупно
Скопје	201	276	16	493
Куманово	257	108	19	384
Прилеп	106	34	7	147
Тетово	41	28	7	76
Велес	52	14	3	69
Струга	17	37	12	66
Дебар	1	46	4	51
Штип	7	25	2	34
Кочани	7	20	1	28
Битола	5	13	1	19
Гостивар	9	7	1	17
Охрид	11	4		15
Демир Капија	5			5
Крива Паланка	3	2		5
Кавадарци	2	2	1	5
Радовиш		4		4
Гевгелија	1	3		4
Крушево	1	1	1	3
Струмица		2		2
Виница	2			2
Кичево	2			2
Пехчево	2			2
Неготино	2			2
Пробиштип	1	1		2
Македонски Брод	2			2
Валандово	1			1
ВКУПНО	742	627	73	1.442

ПРОЦЕНА НА РИЗИК ЗА ПОНАТАМОШНО ШИРЕЊЕ НА COVID-19

Проценката на СЗО на глобално ниво и на ниво на Европски Регион за понатамошно ширење на COVID-19 кажува дека ризикот е многу висок.

Според категоризацијата на ризикот од СЗО, се проценува дека ризикот за понатамошно ширење на COVID-19 во Република Северна Македонија е многу висок.

На територијата на цела држава е прогласена вонредна состојба.

Со цел спречување на понатамошно ширење на вирусот на територијата на целата држава, Владата одлучи: Да се забрани движење на населението во Република Северна Македонија во временски период од 19:00 – 05:00, во викенди започнува од сабота од 15:00 до понеделник до 05:00, а со цел спречување на ширење на заразната болест COVID-19 и заштита на населението во Република Северна Македонија.

Движење на лицата во Република Северна Македонија на возраст над 67 години е дозволено во временски период од 05:00-12:00 часот во деновите од понеделник до петок, а во сабота од 5:00 - 11:00, додека на лицата на возраст до 18 години, во временски период од 13:00-19:00 часот во деновите од понеделник до петок, а во сабота од 12:00 до 15:00 часот.

СОСТОЈБА СО COVID-19 ВО СВЕТОТ

Согласно последните податоци објавени од [СЗО](#), заклучно со 28.04.2020:

Број на потврдени случаи на глобално ниво – **2.954.222 (76.026 нови)**

Број на смртни случаи на глобално ниво – **202.597 (3.932 нови)**

- ❖ Европски Регион на СЗО
  - ✓ Потврдени случаи – 1.386.693 (27.313 нови)
  - ✓ Смртни случаи – 126.429 (1.904 нови)

- ❖ Регион на СЗО Америка
  - ✓ Потврдени случаи – 1.179.607 (39.087 нови)
  - ✓ Смртни случаи – 60.211 (1.722 нови)

- ❖ Источно-Медитерански Регион на СЗО
  - ✓ Потврдени случаи – 171.238 (5.305 нови)
  - ✓ Смртни случаи – 7.148 (157 нови)

- ❖ Регион на СЗО Западен Пацифик
  - ✓ Потврдени случаи – 145.385 (1.264 нови)
  - ✓ Смртни случаи – 5.998 (40 нови)

- ❖ Регион на СЗО Југо-источна Азија
  - ✓ Потврдени случаи – 48.348 (2.288 нови)
  - ✓ Смртни случаи – 1.917 (93 нови)

- ❖ Африкански Регион на СЗО
  - ✓ Потврдени случаи – 22.239 (769 нови)
  - ✓ Смртни случаи – 881 (16 нови)

УПАТСТВА И ПРЕПОРАКИ ЗА ЈАВНОСТА

- ✓ За повеќе информации од видот на најчесто поставувани прашања, вистини и митови во врска со корона вирусот можете да прочитате на

<http://www.iph.mk/prasanja-i-odgovori-za-korona-virusot/>

- ✓ Општите препораки од СЗО за превенција на болеста можете да ги најдете на следната страна

<http://www.iph.mk/preporaki-od-szo/>

- ✓ За препораките за патници кои доаѓаат/ се враќаат од ризични земји во Македонија

<http://www.iph.mk/korona-preporaki/>

<http://www.iph.mk/preporaki-za-patnici-koi-doagaat-od-rizicni-regioni-so-covid19/>

- ✓ Препораки како да се заштитите себе си

<http://www.iph.mk/covid-19-kako-da-se-zastitite-sebesi/>

- ✓ Доколку некој близок има симптоми слични на тие со болеста, можете да го прочитате СЗО упатството за домашно лекување на сомнителните случаи на

<http://www.iph.mk/upatstvo-za-ncov/>

- ✓ За упатства за здравствените работници

<http://www.iph.mk/posteri-corona-zr-lzo-i-mienje-race/>

<http://www.iph.mk/kontrola-na-infekcija-covid19-lzo/>

- ✓ Веб страна на Министерство за здравство поврзано со COVID-19

<http://zdravstvo.gov.mk/korona-virus/>

- ✓ Веб страна Владата на РСМ поврзано со COVID-19

<https://vlada.mk/covid19>

ИНФОРМАЦИЈА ЗА ЈАВНОСТА

Лицата кои имаат симптоми на грип или симптоми слични на грип (покачена температура над 38°C, треска, отежнато дишење, болки во градите, сува кашлица и др.), од страна на избраниот лекар прво да се прашаат за историја на патување во странство и можен контакт со потврден случај. Избраниот лекар закажува термини за тестирање.

Само доколку лицето со симптоми патувало во земја со висок ризик или среден ризик или имал контакт со потврден случај да се упатува да се јават на бесплатниот телефонски број за прашања поврзани со коронавирусот.

0800 002 03

Скопје, 29.04.2020

*Сектор за превенција и контрола на заразни болести
Институт за јавно здравје*